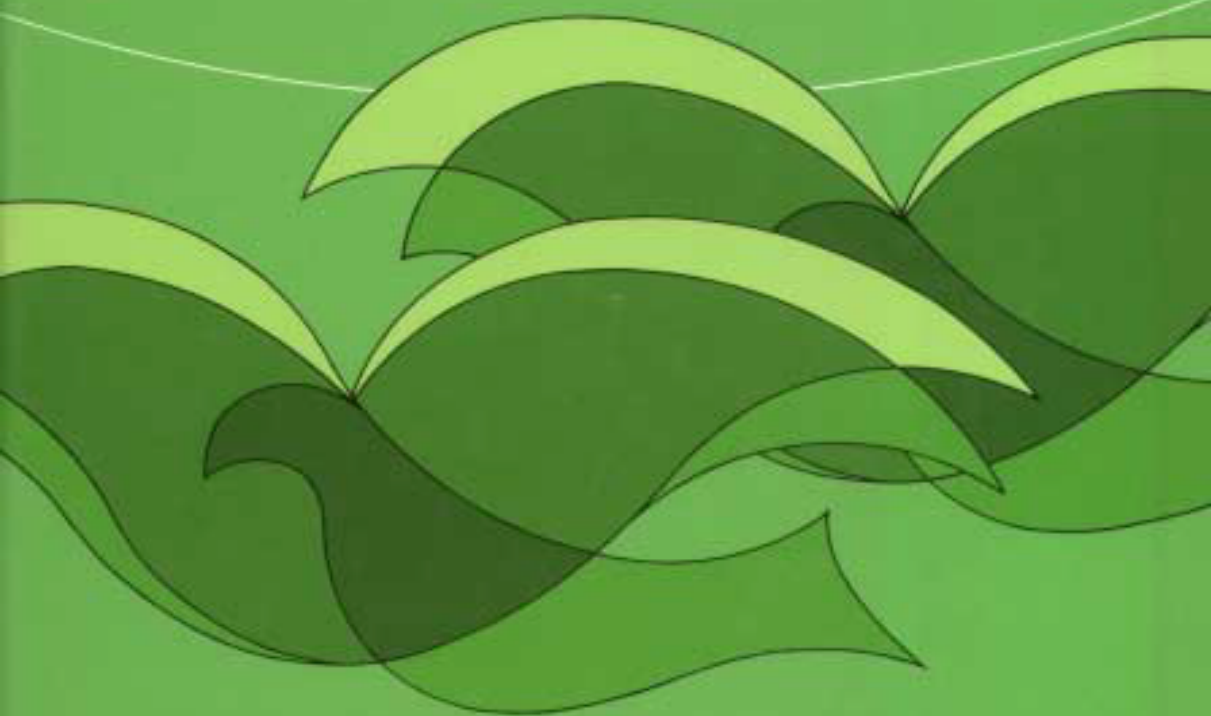

J.E. VAN DEN BRINK

DE EERSTE BRIEF
AAN DE
CORINTHIËRS

gezag en orde in de gemeente

J. E. VAN DEN BRINK

DE EERSTE BRIEF
AAN DE
CORINTHIËRS

gezag en orde in de gemeente

WWW.RHEMAPRINT.NL ISBN 90 62615104

INTRODUCTIE

Deze tekst-voor-tekstverklaring beoogt een doorlopende uitleg te geven van de eerste Corinthebrief. Zij werd samengesteld uit studiemateriaal voor de wekelijkse bijbelbesprekingen in een volle-evangeliegemeente. Uiteraard werden hierbij ook verscheidene handboeken geraadpleegd, maar bij het doornemen van deze verklaring zal onmiddellijk opvallen, dat Van den Brink dit bijbelboek vanuit een bepaalde visie benadert.

Volgens zijn eigen getuigenis reisde Paulus rond 'met de prediking van het Koninkrijk' of 'met het evangelie van Christus', dus met de boodschap die Jezus zelf overal verkondigde. Zijn brieven zijn daarom niet los te maken van de vernieuwing van denken, welke haar oorsprong vindt in het bewust aanvaarden en beleven van het hemelse burgerschap door de christen. De schrijver heeft zich jaren lang intensief beziggehouden met deze leer over de geestelijke wereld. Zijn inzichten hierover publiceerde hij in het blad 'Kracht van Omhoog'.

In deze verklaring wordt stilgestaan bij verscheidene vragen die het natuurlijk leven van de gemeenteleden raken. De apostel beantwoordt ze vanuit zijn kennis van de onzienlijke wereld. Zijn gedachten verheffen zich evenwel nog hoger, wanneer het gaat over een uiteenzetting van de geestelijke begaafdheden, of wanneer de leer over de opstanding van het geestelijk lichaam ter sprake komt.

De noodzakelijkheid van het gebruik der charismatische gaven wordt in deze tekstverklaring helder uiteengezet. Vele doorgaans genegeerde bijbelgedeelten krijgen hier de aandacht die ze verdienen.

Deze uitvoerige behandeling van de achtergronden van de brief aan de Corinthiërs zal het blikveld van de lezers verruimen. Deze uitgave vormt een naslagwerk waarop men zich kan oriënteren. Het stimuleert de lezer niet alleen 'te lezen wat er staat', maar bovenal te 'verstaan wat men leest'.

WOORD VOORAF

De zendingsreizen door de heidenlanden waartoe de apostel Paulus speciaal geroepen was, hadden als hoogtepunt de stichting van de plaatselijke gemeenten. Zij waren de egestellingen van het Koninkrijk Gods, die achterbleven wanneer de apostel met zijn helpers verder trok. Deze gemeenten moesten de apostolische overleveringen bewaren, beleven en verbreiden. Zij droegen dus grote verantwoordelijkheid, niet alleen voor de opbouw van eigen leden maar ook voor de verbreiding van het evangelie in hun omgeving. Men zou Jezus Christus als redder en verlosser der wereld kunnen aanvaarden naarmate de gemeente Gods het licht des levens uitstraalde.

Is het een wonder dat Paulus, wanneer hij doorreisde 'met de prediking van het Koninkrijk', zich nog altijd betrokken voelde bij het wel en wee van hen die hij had achtergelaten? Hoe verkeerde hij in zorg wanneer ongunstige informatie hem bereikten. Gelukkig was er de mogelijkheid van een intensieve communicatie, omdat zijn trouwe metgezellen koeriersdiensten verrichtten. Door hen kon de apostel schriftelijk zijn vaderlijke raadgevingen en vermaningen maar ook zijn blijdschap wanneer alles goed ging, overbrengen. Op deze wijze hielden de gemeenteleden contact met de fundamentelegger van hun geloof en konden zij hem vragen stellen over de leer en over de praktijk van het christelijk leven.

Ook voor onze gemeenten is in deze eerste Corinthebrief een schat van informatie bewaard gebleven, waardoor ook onze leden bij hun bijbelstudie worden opgebouwd. Juist de beantwoording door Paulus van moeilijke vragen geeft ook nu inzicht in de wil des Heren en in diens bedoelingen met de gemeenten. Wat zouden wij nog weten van het avondmaal, van het spreken in tongen, van de geestelijke begaafdheden, van het wezen der opstanding, wanneer in Corinthe hierover geen problemen waren gerezen, die de apostel tot een duidelijke behandeling ervan noopten. Indien wij de geestelijke kennis en wijsheid waardoor Paulus werd geleid, ook bezitten, zullen wij op dezelfde wijze de oplossingen vinden voor onze eigentijdse

vraagstukken. Menige gemeente komt in onrust omdat zij geen antwoord heeft op de praktijk van het moderne leven, waarmee ze door haar leden wordt geconfronteerd. De problemen blijven liggen, als de voorgaande broeders geen vaste koers bepalen, maar worden opgelost wanneer de wijze van denken van Paulus is overgenomen, want hij bepaalde vanuit de geestelijke realiteit zijn opstelling in allerlei zaken.

Ik zal het als een rijke beloning ervaren, wanneer de lezer door de eenvoudige verklaring van deze praktische brief, ook de oplossing zou ontvangen voor de gevarieerde en eigentijdse moeilijkheden in zijn leven. Ik heb mij zo goed mogelijk op de hoogte gesteld van wat andere uitleggers over deze brief schreven en er zo nodig gebruik van gemaakt, maar bovenal heb ik mij georiënteerd op de leer van Jezus Christus, namelijk op die van het Koninkrijk der hemelen.

De ondertitel van deze brief is: 'Gezag en orde in de gemeente'. Daarom geen partijenschappen, want Christus is niet gedeeld. Er is slechts één bouwwijze op het fundament mogelijk. Er moet tucht zijn in de gemeente. Men regelt geschillen bij onderlinge rechtspraak. In het huwelijk eerbiedigen de partners de gezagsverhoudingen. De christelijke vrijheid geeft geen aanstoot. Ambtsdragers hebben bevoegdheden. In de gemeente erkent men het emancipatieproces van de vrouw. Er mag geen wanorde zijn bij liefdemaaltijden en evenmin bij het gebruik van de geestelijke begaafdheden. Streef naar eenheid van leer. Er moet regelmaat zijn in het geven van bijdragen voor gemeente en armen. Gezag en orde functioneren alleen in een sfeer van onderlinge liefde.

Gorinchem, oktober 1985

J.E. van den Brink

INLEIDING

Op zijn tweede zendingsreis stichtte Paulus de gemeente te Corinthe (Hand. 18:1-18). Deze plaats was de mooiste havenstad van Griekenland, en was gelegen op de landengte tussen Centraal Griekenland en de Peloponnesos tussen de Egeïsche Zee en de Ionische Zee. Deze strategische ligging maakte haar tot een handelscentrum voor de scheepvaart. De schepen uit Italië, Sicilië en Spanje kwamen aan in de haven van Lechaëum aan de westkant en de schepen uit Egypte, Palestina, Fenicië en Klein Azië meerden aan in Kenchreae, aan de oostzijde (Hand. 18:18).

Corinthe dankte haar rijkdom aan het transitoverkeer tussen deze beide voorhavens. Men transporteerde de goederen over land over een afstand van acht kilometer van de ene haven naar de andere. De straten van Corinthe waren daarom in Paulus' dagen vol Romeinse, Griekse, Joodse, Syrische en Egyptische kooplieden en industriëlen, die maar één hartstocht hadden: geld verdienen.

Corinthe was wellicht zo groot als Amsterdam, met evenveel slaven als Rotterdam inwoners telt. De slaven vormden dus de grootste bevolkingsgroep. Het aantal Joden dat daar woonde schat men op vijftienduizend. De stad werd in 146 v. Chr. bij de verovering van Griekenland door de Romeinen verwoest, maar honderd jaar later bij besluit van Julius Caesar als Romeinse kolonie herbouwd. Romeinse vrijgelatenen vormden de kern van de nieuwe bevolking der herbouwde stad. Vele inwoners droegen nog echte Romeinse namen zoals Lucius, Gajus, Tertius, Quartus (zie Romeinen 16:21; de Romeinenbrief werd nl. te Corinthe geschreven) en Fortunatus (1 Cor.16:17).

De Romeinse kolonisten werden evenwel al spoedig overwoekerd door een mengelmoes van mensen uit het gehele Midden-Oosten: kooplieden, havenwerkers en vooral dus slaven. De sociale tegenstellingen waren groot: weelde naast diepe armoede. Bovendien was Corinthe een zedeloze stad met tempels voor Isis, Serapis, de Magna Mater, maar vooral voor Aphrodite, de godin der liefde, bij de

Romeinen Venus en bij de Kanaänieten Astarte genoemd. Uit deze brief valt wel af te leiden dat voor de jonge gemeente de verleiding tot zonde groot was, en dat het oude leven vaak nog heel erg trok. De haat van de Joden drong Paulus uit Corinthe naar Efeze te gaan. Hij werd vergezeld door Priscilla en Aquila (Hand.18:18). Vanuit Efeze bleef de apostel schriftelijk met Corinthe in contact. Zo schreef hij voor deze brief reeds een vroegere (5:9). De eerste brief aan de Corinthiërs is dus eigenlijk de tweede. Deze brief werd geschreven naar aanleiding van allerlei kwesties, waarop Paulus inging.

De brief aan de Romeinen is dogmatisch, maar de twee brieven aan de Corinthiërs zijn praktisch. Zij regelen de huiselijke, de burgerlijke en de gemeentelijke betrekkingen en zijn in dit opzicht ook nog leerrijk voor onze tijd. Wij worden geconfronteerd met de vraagstukken en de problemen van een jonge gemeente in haar ontstaan. Wij zien de onbeweeglijkheid van de apostel als het zijn geloof betreft, maar ook zijn liefde jegens de mens. Ook ontvouwt deze eerste brief het plan van God met de mens. De zonde kan dit wel vertragen, maar niet beletten. Het zal eindigen met de vervulling, dat God alles in allen zal zijn (15:28).

De indeling van de brief is ongeveer als volgt:

- a Inleiding
- b Berisping vanwege onderlinge verdeeldheid
- c Het sexuele vraagstuk
- d Het wel of niet eten van offervlees
- e De openbare eredienst
- f De leer van de opstanding
- g Verdere praktische raadgevingen

HOOFDSTUK 1

1. Paulus, een geroepen apostel van Christus Jezus door de wil van God, en Sósthenes, de broeder,

Paulus accentueert sterk zijn apostolaat. Hij is geen indringer en zijn gezag berust niet op mensen. In Galaten 1:1 schrijft hij 'Paulus, een apostel, niet vanwege mensen, noch door een mens; maar door Jezus Christus, en God, de Vader'.

Het ambt van apostel is niet zo gemakkelijk te definiëren. Het woord 'apostel' betekent letterlijk 'afgezant' of 'gezondene'. In deze betekenis wordt het gebruikt in Johannes 13:16, waar staat: 'Noch staat een gezant (apostel) boven zijn zender'. In deze betekenis was Jezus de gezondene van de Vader. Hij wordt daarom de apostel en hogepriester van onze belijdenis genoemd (Hebr. 3:1).

Jezus was dus door de Vader rechtstreeks gezonden. Zo waren de discipelen als apostelen rechtstreeks door Jezus uitgezonden. Paulus stelt zich met hen op één lijn, want hij was op de weg naar Damascus ook direct en van buitenaf door de Meester geroepen. Daar sprak de Heer tot hem: 'Want hiertoe ben Ik u verschenen om u aan te wijzen als dienaar en getuige daarvan, dat gij Mij gezien hebt en dat Ik aan u verschijnen zal, u verkiezende uit dit volk en de heidenen, waarheen Ik u zend, om hun ogen te openen ter bekering uit de duisternis tot het licht en van de macht van de satan tot God, opdat zij vergeving van zonden en een erfdeel onder de geheiligden zouden ontvangen door het geloof in Mij' (Hand. 26:16-18).

De apostelen waren dus zelf door de Heer geroepen en geïnstrueerd. Ze hadden de opdracht het evangelie te verkondigen en op hun uitspraken zou iedere gemeente gefundeerd worden (Matth.16:18). Paulus was wel een grote steen in dit fundament, want hoe zou het christendom er zonder zijn brieven hebben uitgezien?

Ook is er sprake van, dat een gemeente apostelen uitzendt. In 2 Corinthiërs 8:23 horen we van 'broeders afgevaardigden der gemeenten', letterlijk 'apostelen'. In Filippenzen 2:25 wordt Epaphroditus zo'n afgevaardigde of apostel van de gemeente genoemd. In onze tijd zouden wij aan 'zendelingen', dat zijn 'uitgezondenen', of aan 'missionarissen', dat zijn broeders belast met een missie of een opdracht, kunnen denken. Zij moeten de boodschap die in de gemeenten wordt verkondigd, elders gaan brengen, dikwijls in een nieuw gebied. Zij stichten dan nieuwe gemeenten naar het model van de moedergemeente. Deze evangeliedienaren hebben dan evenals de oorspronkelijke apostelen een bepaalde vrijheid van handelen. Zij nemen zelfstandig beslissingen en zij doen hun werk in opdracht van de gemeente of gemeenten, die hen heeft of hebben uitgezonden.

Men hoort wel eens van personen die zichzelf apostel noemen, bijvoorbeeld 'apostel van Nederland'. Zij denken dan een soort 'supervisors' of 'opziener' te zijn. We denken daarbij ook aan het woord 'bisschop', dat letterlijk 'opziener' betekent. In het Nieuwe Testament zijn evenwel de opziener vereenzelvigd met de presbyters of oudsten en deze bezitten geen overheersend ambt (vergelijk Hand. 20:28). De bijbel kent geen enkel ambt dat boven dat van de voorganger of van de oudsten staat, want dezen alleen zijn voor een gemeente de verantwoordelijke personen.

Paulus wist zich een geroepen apostel door de wil van God, dus vanuit het raadsplan van de Allerhoogste. In diens eeuwige gedachten was Paulus als medearbeider inbegrepen, uitverkoren en geroepen tot een bepaald doel. Uitverkiezing en roeping zijn nooit tot behoud, maar tot een bijzondere taak of opdracht. Zo werd ook Abraham 'geroepen' en zo roept de Heer nog steeds zijn 'apostelen, profeten, evangelisten, herders en leraars'. Er is wel een algemene roeping tot behoud, maar deze gaat uit tot alle mensen. In de evangelie verkondiging gaat de roeping uit tot de ganse wereld.

Wij weten niet of alle apostelen gemeenten hebben gesticht. Wel was hun boodschap fundamenteel voor iedere gemeente. Paulus had wél gemeenten gegrondvest, vandaar zijn groot gezag in Corinthe. In zijn

brief aan de Romeinen stelde hij zich veel bescheidener op, daar hij de gemeente in Rome niet had gebouwd. De positie van Paulus was dus uitsluitend door de wil van God. Hij had er niet om gevraagd, want hij schrijft: 'Ik ben ertoe genoodzaakt. Want wee mij, indien ik het evangelie niet verkondig!' (9:16). Waarom God juist hem uitverkoren had, lag verborgen in diens eeuwige gedachten en genade, want in de natuurlijke wereld was Paulus 'een godslasteraar en een vervolger en een geweldenaar'. Daarom schreef hij: 'Maar hiertoe is mij ontferming bewezen, dat Jezus Christus in de eerste plaats in mij zijn ganse lankmoedigheid zou bewijzen tot een voorbeeld voor hen, die later op Hem zouden vertrouwen ten eeuwigen leven' (1 Tim. 1:13,16). Natuurlijk was zijn vijandschap jegens de gemeente geen reden bij God om hem te verkiezen, want er waren vele tegenstanders. Was het misschien zijn honger en dorst naar de gerechtigheid en naar de waarheid, waarvan de kenner des harten afwist?

Sósthene was in Corinthe een bekend persoon, wellicht de vroegere overste van de synagoge, die na zijn bekering met Paulus naar Efeze was gegaan. Paulus had destijds in het huis naast de synagoge gepredikt. Het opschrift boven de deur van deze sjoel, 'synagoge der Hebreëen', is later gevonden. Vermoedelijk stond deze inscriptie reeds in Paulus' dagen boven de deur, zodat hij deze dan meermalen moet hebben gezien. Ook Crispus was een overste van de synagoge. Deze kwam ook tot geloof. Geen wonder dat de Joden ook vanwege deze bekeerlingen Paulus haatten: de apostel werkte als 'concurrent' vlak naast hun deur en twee oversten kwamen tot verandering.

Paulus schreef: 'En Sósthene, de broeder', want hij richtte zich gaarne mede namens zijn teamgenoten tot de geadresseerden. Een bijzondere taak in het zendingswerk heeft deze broeder blijkbaar niet gehad, want de apostel spreekt verder niet over hem. De naam Sósthene was in ieder geval een goede introductie onder de Corinthiërs. De benaming 'broeder' heeft hier ongetwijfeld een zwaarder accent en diepere betekenis dan bij het gewone gebruik onder de christenen. Zo geeft de apostel in 2 Corinthiërs 1:1 en in Colossenzen 1:1 aan Timotheüs, in 1 Corinthiërs 16:12 aan Apollos, en in Romeinen 16:23 aan Quartus de naam 'broeder'.